

اخبار فرهنگی

خالی کردن زیر پای قلعه سموران جیرفت معدن کاری قلعه ثبت شده را می بلعد

این قلعه و کوه سموران آورده است که صدای انجمن های میراث فرهنگی استان کرمان را در آورده و داستان را به مراجع قضایی هم کشاند.

به گزارش ایلنا، ۹ سال قبل وزارت صمت بدون استعلام از وزارت میراث فرهنگی مجوز برداشت سنگ معدن از کوه سموران که قلعه سلجوقی را بر فراز خود جای داده است، صادر کرد. همان زمان وزارت میراث فرهنگی با ثبت ملی اثر در فهرست آثار ملی کشور، اجازه برداشت معدنی از این قلعه را نداد و کار برداشت معدن برای بهر بهر دار سخت تر شد. قلعه سموران در شهرستان جیرفت و در نزدیکی روستای رود فرق قرار دارد و برخی حتی دوره ساخت آن را به پیش از اسلام نسبت می دهند. باستان شناس ها با این حال توانسته اند آثاری از دوره سلجوقی و صفوی را در بررسی های سطحی از این قلعه به دست آورند.

جیرفت ارزش های تاریخی و معماری قلعه سموران جیرفت شبیه به ارزش های معماری قلعه الموت قزوین است اما در سال های گذشته عرصه این قلعه تاریخی و البته ثبت ملی شده کشور چنان آب رفت که این امکان را به معدنکاوان داده است تا کوهستان زیر پای قلعه را به شدت تخریب کنند. معاون میراث فرهنگی استان کرمان از فعال شدن مجدد معدنکاران این نگرانی کرد و گفت: اخیرا به ما اطلاع دادند که مجددا بهره بردار معدن کوه سموران در حال حفاری در این منطقه است.

«محسن مودی»، افزود: استخراج سنگ بر پایه هر تفاهم نامه ای که بوده به شدت نگران کننده است و نباید با یک اثر تاریخی ثبت ملی شده چنین رفتاری داشت.

وی یاد آور شد: هر تفاهم نامه ای برای برداشت سنگ معدن از کوه قلعه سموران به هیچ وجه مورد تأیید مانیست و استخراج سنگ معدن و تخریب کوه و قلعه سموران باید به سرعت و برپای همیشه متوقف شود.

منوچهر والی زاده، دوبلور مطرح سینما و تلویزیون درگذشت

منوچهر والی زاده دوبلور محبوب و با سابقه تلویزیون و سینما عصر چهارشنبه اول اسفندماه، پس از دو هفته بستری بسودن در آی سی یوی بیمارستان

در گذشت.والی زاده که ۴۰ تیر سال ۱۳۱۹ در محله لاله زار، تهران زاده شد؛ به عنوان بازیگر در تئاتر، فیلم و سریال های مختلفی حضور داشت و در مقام مجری و بازیگر هم در رادیو هم و هم در تلویزیون برنامه هایی را اجرا کرد. او نقش های به یادماندنی را دوبله کرده است که بیشتر با صدای پیشگی شخصیت کاور تونی لوک خوش شناس شناخته می شود. همچنین صدای پیشگی نقش مایکل اسکافلدر در مجموعه تلویزیونی «فرار از زندان» و گویندگی به جای بازیگرانی چون تام هنکس، جان تراولتا، تام کروز، هریسون فورد، نیکلاس کیج، جیمسون استانهام، جیم کری، ویل اسمیت، ادی مورفی، رابرت واگنر و الویس پریسلی از جمله نقش های اوست.

روح این هنرمند بر جسته شادو یادش جاودان.

■ ■ ■

بخش هایی از عمارت تاریخی باغ سالاری به دلیل بارندگی فروریخت

باغ سالاری یکی از بناهای ارزشمند دوره قاجار به در شیراز، در جریان بارندگی های اخیر دچار آسیب شده و نیازمند مرمت فوری است.

به گزارش ایلنا، این عمارت تاریخی که در وسط باغ سالاری قرار دارد، به دست حبیب الله خان قوام، نوه بانی باغ کلاترئی، در دوره قاجار ساخته شده است. نام این باغ برگرفته از لقب وی، سالار السلطان، است و از جمله بناهای شاخص تاریخی شیراز محسوب می شود.

مدیر انجمن دوستداران میراث فرهنگی و گردشگری فارس با اعلام این خبر گفت: باغ سالاری علاوه بر پیشینه تاریخی خود، نقش مهمی در آموزش و فرهنگ شیراز نیز داشته است.

«مسعود منیعتی» با تاکید بر لزوم اقدام فوری مسئولان میراث فرهنگی در این عمارت تاریخی ادامه داد: با توجه به ارزش تاریخی و معماری این بنا، ضروری است که اداره کل میراث فرهنگی فارس هر چه سریع تر اقدام به مرمت و حفاظت از این اثر کند تا از تخریب بیشتر آن جلوگیری شود.

■ ■ ■

کامکارها ۱۲ اسفند روی صحنه می روند

کنسرت گروه ارکسترال کامکارها ۱۲ اسفند در اسپیناس پالاس تهران برگزار می شود.

فیدیبو ۲۲ و ۲۹ دی ماه امسال نیز کنسرت ارکسترال «آتش زنده» کامکارها برگزار کرده بود که به دلیل استقبال از این دو اجرا همچنین تقاضا برای اجرای مجدد، کنسرت اسفندماه تدارک دیده شده است.

ارسلان کامکار، از رنگ کامکار، اردشیر کامکار، از دوان کامکار، قشنگ کامکار با رهبری ارکستر ارسلان کامکار کنسرت جدید خود را روی صحنه می برند. قشنگ کامکار که در اجرای قبلی حضور نداشت در کنسرت اسفندماه کنار خانواده خود خواهد بود. کنسرت مایستر این اجرا پدram فریوسفی است.

گروه کامکارها متشکل از اعضای یک خانواده هنرمند است که با اجرای موسیقی ایرانی و به ویژه گردی شناخته می شوند.

محمدحسن خدایی

این روزها که جشنواره تئاتر دانشگاهی به دلایلی چند تعطیل است و دانشجویان امکان رقابت با یکدیگر را ندارند می توان با اطمینان از کیفیت پایین و گاه شرم آور اجراهای جریان اصلی تئاتر نوشت. از یاد نباید برد که در غیاب جسارت و نوجویی آثار دانشجویی، اغلب تئاترهای حرفه ای بیش از آن که به زیباشناسی رادیکال و تربیت سلیقه تماشاگران اهمیت دهند چشم به گیشه و مناسبات بازار دوخته و به رنگ جماعت درآمده اند. در این چرخه باطل عرضه و مصرف، آن چیزی که به فنا می رود نهاد اجتماعی تئاتر است. چرا که در فقدان ابداع فرم های تازه، تولیدمادی تئاتر بر مدار باز تولید آثار تثبیت شده می چرخد و از دل این مکانیسم نتیجه محور، جمود و ابتذال نصیب ما می شود. اما به راستی تئاتر دانشجویی چه دارد که این گونه «بود» و «نبودش»، به مسئله ای بنیادین برای حیات و ممات تئاتر این روزها بدل شده است. تئاتر دانشجویی بیش از هر چیز با مفهوم رشک برانگیز « جوانی» گره خورده و نشانهای است از یک زمان حال تعیین نیافته. به دیگر سخن دوران « جوانی» برای یک فرد به مانند رخداد انقلاب برای یک ملت است، زمانی که گویا هنوز و قشش نرسیده و ناپهنگام می نماید. بنابراین در ایین تعیین نیافتگی جایگاه نمادین سوژه، مخاطرات و امکان های بی شمار در کمین نشسته و حسی از خوف و رجا، به دانشجوی تئاتر این فرصت را می دهد که خارج از مناسبات پذیرفته شده تئاتر حرفه ای، تمنای این داشته باشد و با خلق اثری رادیکال، در نظم نمادین گسست ایجاد کرده و بحران اش کند. البته این نکته مهم نباید فراموش شود که زیست دانشجویان تئاتری در برهه هایی که عرصه سیاست گشوده است با امر جمعی، رفاقت ها و آماتورسیم پیوند می یابد. در نتیجه آن چیزی که تحت عنوان تئاتر دانشجویی در این گشایش های سیاسی بر صحنه می آید نه بر منطق سود و زیان سرمایه داری که بیشتر در حال هوای عشق، احیای امر سیاسی و ابداع یک زیباشناسی رادیکال است.

پرده نقره ای

ناداوری در جشنواره فیلم فجر بیداد کرد؛

فستیوالی سفارشی، سلیقه ای یا سینمایی؟

رسانه ای به سالن های جشنواره و به ویژه سالن های میلاد و ملت که مخصوص اهالی رسانه و هنر بود، شود.

۲. دولت چهاردهم و میراث داری دولت سیزدهم:
بنا اینکه جشنواره امسال در دولت پزشکیان برگزار شد امانی توان آن را به طور تمام و کمال ناشی از سیاست گذاری های این دولت در نظر گرفت چرا که بسیاری از فیلم ها حاصل سیاست های دولت سیزدهم بوده که در زمان این دولت و همزمان با این جشنواره از آنها رونمایی شد. برای نمونه، «موسی کلیم الله» یکی از پروژه های گران قیمت و استراتژیکی بود که چند سالی است در حال تولید است و قرار است نسخه سریالی آن به سفارش مسعود پزشکیان رخسای فیلم فارسی زبان «آتش زنده» برای نمایش در شبکه های فارسی در گزاشی «این دوره را «بی روح از همیشه، بدون حضور تماشاچیان علاقمند به سینما» توصیف کرد و گزارش داد استقبال مردمی از جشنواره کم بوده است؛ به گفته منتقدان و خبرنگاران؛ فیلم های این دوره نه در جلب نظر آن ها موفق بودند و نه در جذب مخاطب و اینترنشنال نیز سعی کرد به شیوه رسانمایی، ایرادات و انتقادات عادی ایسن دوره را به طور فزاینده ای بزرگ نشان دهد. حال واقعیت چهل و سوم جشنواره فیلم فجر مثبت و منفی داشت؟

۱. جشنواره اول دولت پزشکیان:
جشنواره سال ۱۴۰۳ نخستین دوره جشنواره فیلم فجر بود که تحت مدیریت و سیاست گذاری دولت چهاردهم برگزار شد. نخستین تغییرات این دوره از این لحاظ به تغییر مدیر سازمان سینمایی و دبیر جشنواره از محمد خزاعی و مجتبی امینی به راند فریدزاده و منوچهر شهسورای مربوط می شد؛ تغییراتی که بیشتر در جهت شعار دولت چهاردهم یعنی وفای ملی صورت گرفته بود و دبیری شاهسورای به عنوان یک چهره صنفی و سینمایی بیش از هر چیز با این شعار سنخیت داشت. انتخاب و مدیریتی که هر چند نتوانست همه تحریم کنندگان جشنواره های چهل و یکم و چهل و دوم را به دوره چهل و سوم برگرداند، اما به نظر می رسد تا حد زیادی توانست باعث جمع شدن طیف هنری و

کوتاه درباره جشنواره تئاتر دانشگاهی

تحت انقیاد نهاد دانشگاه و ذیل دم و دستگاه دولت

حوزه تئاتر و همچنین کیفیت اجرای نشان داده است. بدون باور دولتمردان به آزادی آکادمیک، جشنواره تئاتر دانشگاهی چنگی به دل نخواهد زد و دانشجویان در تولید آثار خلاقه، با بیش از ندردها دست به عصا خواهند بود و با واقعیت مشهود است که بعضی دولت ها به فضای باز سیاسی اعتقاد داشته و آزادی آکادمیک را شرط تولید دانش در نهاد دانشگاه می دانند. در این دوره ها به دانشجویان اعتماد شده و امکان فعالیت خلاقانه فراهم گشته است. به هر حال رویکرد دولت ها در ایران پس از انقلاب، مابین توسعه گرایی یا امنیت محوری نوسان بوده و به تبع آن، حال هوای برگزاری جشنواره تئاتر دانشگاهی تحت تاثیر فضای سیاسی و اجتماعی جامعه فراز و فرود کم نداشته است. این فضای گشودگی یا فروبستگی خود را در انتخاب دبیر جشنواره، انتشار پژوهش و کتابهای

چشم داشت مالی در تولید یک اجرای دانشجویی با ذوق و شوق شرکت کند، بی شک در آینده به نهاد اجتماعی تئاتر همچون وسیله ای موقت نگاه خواهد کرد که قرار است او را به دروازه های شهرت و ثروت برساند، آن هم از طریق بازی در سینمای پر فروش کم دی. جشنواره تئاتر دانشگاهی اگر علیه این نگاه خطرناک و مآذ، ماجراجویی های روانی و میل های سرکوب شده خویش را در صحنه فریاد خواهد برد.

در دوران نفوق فرد گرایی نئولیبرال و گسترش بنیاد گرایی مذهبی و سیاست های هویت محور، امر جمعی بیش از پیش به محاق رفته و همه چیز به باز نمایی ایگوهای متورم در فضای مجازی و همچنین شخصی سازی تاریخ فرو کاسته شده است. دانشجویی که در محیط دانشگاه این امکان را نمی یابد که زندگی جمعی را تمرین کرده و بدون

به طور مصداقی تر حضور فیلم هایی چون «کفایت مذاکرات»، «آنتیک»، «تاکسیدرمی»، «فسانه سپهر»، «زال و رودابه» که آثار ضعیفی بودند در کنار آثار متوسط رو به ضعیفی چون «بازی خونی»، «مار یا»، «داد»، «آیستن»، «لولی»، «دست تنها»، «شاه نقش» و «فریاد» که به زعم عمده منتقدان و اهالی رسانه فیلم های قابل توجهی نبودند نه تنها باعث افت کیفی جشنواره شد بلکه کلیت نگاه مخاطبان را به فیلم های بهتر به نمایش داده شده را نیز تحت تاثیر قرار داد و سبب شد تماشاگران این دوره با نوعی رخسوت و ناامیدی همه آتسار نظارت و داوری کنند.

مساله مهم دیگر به خارج کردن فیلم های قابل توجه و با کیفیت از بخش مسابقه و نمایش آن در بخش خارج از مسابقه مربوط بود به نحوی که به استناد جمعیت حاضر در سالن نمایش های میلاد، فیلم های خارج مسابقه به مراتب از فیلم های حاضر در بخش سودای سیمرخ موفق تر و شلوغ تر شدند. «لاک پشت»، «غریزه»، «پیر پسر»، «رگ های آبی» و «رکسدا» فیلم هایی بودند که در بخش مسابقه شرکت نداشتند، اما می توان با ممیزهای حداقلی و سعه صدر بیشتر مدیران سینمایی به اکران عمومی برسند و سینمای اجتماعی به مولودار ایران را که تحت تاثیر کم دی های ضعیف و سخیف تسخیر شده اند، دوباره احیا و پویا کنند.

۴. سینماگران زن در اقلیت:
یکی دیگر از وجوه قابل تامل جشنواره چهل و سوم فیلم فجر به حضور حداقلی سینماگران زن مربوط می شد به طوری که در میان ۴۱ فیلم به نمایش درآمده تنها یکی از آنها به نام «مرد آرام» ساخته بهنوش صادقی تنها فیلمساز زن این دوره بود و از این جهت می توان جشنواره چهل و سوم را یکی از مردسالارترین ادوار آن محسوب کرد.

این حضور حداقلی علاوه بر فیلمسازان در میان بازیگران زن نیز اتفاق افتاد به طوری که برندگان بازیگری نقش اول و مکمل امسال یعنی فریبا نادری و لیلندا کیانی دو تن از معمولی ترین بازیگران سینمای ایران هستند که به طور قطع به خاطر مرتب تداست نکته مهمی که در

تحلیل کلی و سیاست گذاری جشنواره نباید آن را فراموش کرد.

۳. انتخاب فیلم ها و جنجال نمایش فیلم های خارج مسابقه:
یکی از بحث برانگیز ترین و در عین حال مهم ترین نکات مربوط به جشنواره چهل و سوم به انتخاب فیلم ها و تعداد فیلم های بخش مسابقه و خارج مسابقه مربوط می شد. ۳۲ و ۴ انیمیشن در بخش مسابقه نمایش داده شدند که وجود برخی فیلم های بسیار ضعیف که در اکران عمومی نیز بعید است با جلب مخاطب مواجه شوند در فستیوال هنری و سینمایی کشور که قرار است ویرتین سینمایی باشند و کشف استعداها و جریان های فکری نوظهور را مشخص کند از مهمترین اشکالاتا هیات انتخاب و برگزاری جشنواره امسال بود.

کرده و رقابت و رفاقت توامان را تجربه کنند از رستگاران جهان ما محسوب می شوند. شوربختانه با هجوم انبوه مشکلات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی به نهاد دانشگاه، بر گزار نکردن مهم ترین جشنواره تئاتری کشور بیش از بر گزار کردن اش ضرورت یافته است. اما از یاد نبریم که بدون جسارت، ناپهنگامی،

آماتورسیم و رادیکالیسم تئاتر دانشجویی، جریان حرفه ای تئاتر بدنه به اجراهایی ملال انگیز و محافظه کار بدل خواهد شد که در بهترین حالت چیزهایی تولید می کنند در خدمت باز تولید نظم موجود.

سالن های نمایش کلانشهر تهران این روزها بیش از پیش به تسخیر موجود رموزی به نام «تهیه کننده» درآمده است. پانزهر این وضعیت پاتولوژیک بی شک احیای دوباره تئاتر دانشجویی در بهترین شکل آن است: ترکیب آزادی آکادمیک با زیست جمعی دانشجویانی که تن به مناسبات حرفه ای تئاتر بدنه نمی دهند و بسر آماتور بسودن رادیکال خویش یای می فشانند. آینده نشان خواهد داد که وضعیت به چه شکلی پیش خواهد رفت و کفه ترازو به کدام

سسو سنگینی خواهد کرد. اما هر چه هست نمی توان از مولفه های تاثیر گذاری چون جوانی و نوجویی دانشجویان فراموشی سپرد که بدون حداقلی از جسارت و تجربه گرایی، تئاتر بدنه کار

و بارش به محاق رفته و زیباشناسی اش به ابتذال خواهد کشید. تنها با داشتن یک جریان قوی و مستمر تئاتر الترناتیو دانشجویی می توان به آینده امیدوار بود و از آسیب های پیدا و پنهان نهراسید. اینکه چه می شود و چه خواهد شد بستگی تام به این حقیقت انکارناپذیر دارد که تئاتر و آکادمی نه رقیب که هم رسان یکدیگر بوده و در فقدان هر کدام، اجراهایی که بر صحنه خواهد آمد در نهایت خویش، آثاری است متوسط که چندان که باید شوقی برنمی انگیزد و راهی به راهی نمی گشاید و رستگاری را برای ماجماعت ناامید بشارت نمی دهد. تئاتر دانشجویی نشان داده که می تواند خطر کند و قدم به میدان مین گذاشته و معیارهای فرو بسته را بگشاید. باید به نسل تازه اعتماد کرد و بیش از آنکه سدر اهشان شد موانع را از پیش یای شان برداشت و به انتظار معجزه بود.

فستیوال فیلم فجر

یک فیلم متوسط با یک پایان خوب می تواند بسار جذاب تر از یک فیلم خوب با پایان متوسط یاضعیف باشد. سرنوشت جشنواره چهل و سوم فیلم فجر نیز به همین منوال بود چرا که یک جشنواره متوسط و نه بسیار ضعیف که از سوی برخی رسانه ها

تصویر شده بود با یک داوری جنجالی و نه چندان قدر تمندانه به یک دوره مهمی سینمایی تشبیه شد که قرار است از همه تقدیر شود و هیچ کس دست خالی و بدون جایزه در فستیوال بیرون نرود.

به طور مصداقی تر، تخریب ۵ سیمرخ بلورین و ۱۳ نامزدی فیلم «موسی کلیم الله» به فیلمی که بیشتر جلوه های ویژه بود و تصویری کلیشه ای و تکراری از یک مقطع به دنیا آمدن حضرت موسی علیه السلام را نه از خود کشی از این بدداوری هابود که به نظر رسید نوعی قدر دانی از فیلمساز صاحب نام ایرانی ابراهیم حاتمی کیا و پروژه ملی «موسی» بوده است. اما به نظر می رسد خود حاتمی کیا هم قبول داشته باشد که گیرایی و جذابیت فیلم هایی چون «ژانسن شیشه ای»، «بوی پیراهن یوسف»

و «از کرخه تا راین» در پروژه چند صد میلیاردری «موسی کلیم الله» تکرار نشده است.

از دیگر نکات سسوال برانگیز داروان می توان به ترجیح بازی متوسط و تکراری مصطفی زمانی

به شهاب حسینی و امین حیایی، نادیده گرفتن

فیلم های «زیبا صیدان کم» و «رها» در بخش های مختلف و تحویل گرفتن فیلم متوسط و حتی ضعیف «شمال از جنوب غربی» در رشته های مختلف، بی توجهی به بازی خوب میرسعید مولویان در فیلم ناتور دشت و اهدای جایزه به نقش و شخصیت منوش فرهاد آبیض در فیلم «موسی کلیم الله»، غافل شدن از بازی خوب بیتاعزیز در فیلم «مرد آرام» و جایزه دادن به لینا کیانی در فیلم «۱۹۶۸» که نامزدی بیجای بهاره کیان افشار در فیلم «موسی کلیم الله» کاندیداتوری نادرست حاتمی کیا در بخش فیلمنامه و اهدای سیمرخ بهترین طراحی صحنه به کیوان مقدم برای فیلم «موسی کلیم الله» به طوری که بیشتر فیلم جلوه های ویژه بوده اشاره کرد که تنها بخششی از گالف ها و ناداوری های ناامیدکننده داوران فجر بود.

